

De Postrijder verschijnt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en bij alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zijn.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Elk blad afzonderlijk, 20 centiemen.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiemen.

De reclamen, per drukregel, 25 centiemen.

TONGEREN, DEN 10 APRIL.

Protestatie der belgische bisschoppen tegen de wet op de studie-beurzen.

(Vervolg.)

» Ten gevolge van de nieuwe inrichting welke de belgische seminariën ontvangen hebben krachtens de bulle van Leo XII. betrekkelijk het koninklijk besluit van 1827, en bekrachtigd door den Koning Willem I, moet men er de jongelingen mogen ontvangen van hunne teederste jongheid af, en ze onderwijzen niet alleenlijk in de wetenschappen van godsgelcerheid, maar ook in de wijsbegeerte en humaniteiten. Er volgt daaruit dat zij fundatiën moeten kunnen ontvangen van beurzen voor de studie van alle de wetenschappen waarvan de voorafgaande kennis vereischt wordt om met voordeel de koersen van godsgelcerheid te volgen. Nu, niets meer aanmerkende dat onze seminariën, alhoewel in twee sekciën verdeeld, die der humaniteiten en van wijsbegeerte, en degene van godsgelcerheid, slechts een gesticht uitmaken, beperkt de wet, volgens de art. 2 en 31, deze bekwaamheid bij het bezit van beurzen geschikt tot de aanmoediging der studiën van godsgelcerheid die geschieden in de sekciën van godsgelcerheid welke zij groote seminariën noemt, volgens den naam die gewoonlijk gebruikt wordt. Men kan gemakkelijk begrijpen dat wij ons hebben moeten verzetten tegen eenen maatregel die op eene zoo duidelijke wijze mist eenen van de bijzonderste kerkelijke en burgerlijke voorrechten der belangrijkste gestichten onzer bisdommen.

» Maar de wet randt op eene andere niet minder gewichtige wijze aan: zij wil dat de beurzen van godsgelcerheid ontvangen en bestuurd worden door de besturende bureelen der seminariën (art. 31), en een besluit van 19 december 1865 meldt ons dat er kwestie is van de bureelen van bestuur die hun opgelegd zijn door de artikels 62 en opvolgende van het keizerlijk decreet van 6 november 1813, artikels die nooit in België uitgevoerd zijn geworden, en die het heden niet zouden kunnen zijn in de aanwezigheid der Konstitutie en de kerkelijke en wettige inrichting van die gestichten die plaats heeft gehad in 1829 en die gansch het bestuur toeigen aan de bisschoppen, volgens het kerkelijk recht door kerkelijke raadsleden bijgestaan.

» Eindelijk, behelst de wet eene andere schikking die aan onze seminariën kan nadeelig worden. Zij legt hun het bestuur op van al de beurzen van godsgelcerheid die in onze bisdommen zijn of zullen gesticht worden (art. 9 en 49). Reeds heeft een besluit, onder dagteekening van 19 december 1865, vier seminariën gelast met verscheidene beurzen te besturen die hun door de stichters niet toevertrouwd zijn. Krachtens dit besluit en een ander van de zelfde dagteekening, ziet het seminarie van Mechelen zich gelast met het bestuur van 103 beurzen van godsgelcerheid die gesticht geweest zijn in de oude Universiteit van Leuven, en tot heden getrouwig in die stad bestuurd zijn door deze welke de stichters gekozen hebben, en in hunne plaats, door andere achtbare personen die hen vervangen.

» Dewijl voor de beurzen geschikt tot aanmoediging der ongodsdienstige studiën, de wet provinciale commissiën heeft daargesteld, geplaatst buiten het onderwijs, legt zij aan de bisschoppelijke seminariën de besturing op die zeer dikwijls moeilijk is van fundatiën die hun door de bestuurders niet toevertrouwd zijn, en in welke noch die gestichten noch hunne leerlingen belang hebben. Deze besturing zou meermalen tot grooten hinderpaal hebben, van de bestuurders der seminariën af te keeren van de vervulling der noodzakelijkste plichten van hun ambt; daarna zou hijze verplichten tot de hatelijke rol van zich onbillijk, in zekere gevallen, in de plaats te stellen, van bestuurders door de stichters aangegeven, en zelfs van hunne eigene bisschoppen. Klaarblijkelijk zouden die geestelijken een dergelijk ambt niet kunnen aanveerden.

» Wij denken dat de gedane bemerkingen genegzaam toereikend zijn om voor elk onpartijdig man het besluit te verregteerdigen dat wij genomen hebben, van onzen bijstand te weigeren aan de uitvoering der wet van 19 december 1864, en om het gedrag uit te leggen der geestelijken en andere eerbiedwaardige mannen, die de titels der fundatiën niet afgeleverd hebben, waarvan zij tot heden de bestuurders geweest zijn, ten zij daartoe gedwongen geweest te zijn door een zedelijk geweld; nogtans zijn wij gelukkig van er nog te mogen bijvoegen dat ons besluit goedgekeurd geweest is door het Heilig Opperhoofd, den wijzen Pius IX, dien God nog lang aan zijne Kerk mogt bewaren!

» Wij houden er ook aan te verklaren dat onze tegenstrijdigheid aan de wet volkomenlijk

onwerkzaam is, en dat zij nooit in wederspanningheid en oproep zal verbasteren. Wij willen voornamelijk de gevoelens bewijzen van getrouwheid, gehoorzaamheid en verknochtheid waar mede wij jegens onzen doorluchtigen Koning en zijnen stam bezielde zijn. Ons schikkende volgens het gebod van onzen goddelijken Meester: *Geft aan Cesar het gene aan Cesar toekomt en God het gene aan God toekomt*, zullen wij gestadig het gedrag navolgen der eerste christenen, alhoewel zij weigerden de ongeoorloofde bevelen te volbrengen die de heidense keizers hun oplegden, niet ophielden het voorbeeld te geven van eene volmaakte onderwerping in de geoorloofde zaken.

- » Mechelen, 21 maart 1866.
- » ENGELBERTS, kardinaal-aartsbisschop van Mechelen.
- » GASPARD, bisschop van Doornyk.
- » THOROBERTS, bisschop van Luik.
- » JOANNES J., bisschop van Brugge.
- » HENRIUS, bisschop van Gent.
- » VICTOR-AGGESTE, bisschop van Namen.

De veeziekte.

In tegenwoordigheid der hardnekkigheid met dewelke de veeziekte in de provincie Antwerpen voortduurt, heeft M. de Minister van binnenlandsche zaken nieuwe maatregelen genomen ten einde te pogen de ziekte uit te roeijen voor het tijdstip dat het vee op de weide gebracht wordt.

» Een koninklijk besluit van 1° april, toepasselijk aan alle de gemeenten der provincie Antwerpen die niet begrepen zijn in het besluit van 9 februarij, vereischt dat in al deze gemeenten de inwooners de verklaring doen van hun vee even als van den tijd gedurende denwelken zij hetzelfde in hun bezit hebben gehad, dezelfde formaliteit voorschrijvende voor allen aankoop en verkoop. Een inventaris opgemaakt door de plaatselijke overheid volgens deze verklaring, des noods bevestigd door het onderzoek der stallen, waarvan bezoeken, bevolen door den burgemeester, door den arrondissement-commissaris of door het gouvernement de krachtadigheid zullen verzekeren. Geen vee zal overigens in de gemeente mogen komen of uit dezelfde trekken, zonder een getuigschrift van den burgemeester bevattende de plaats van voortkomst en bestatigende dat de laatste houder dezelve in goede gezondheid heeft in bezit gehad gedurende ten minste eene maand.

M. Canoy, de gekende landbouwkundige van Mechelen, heeft te Willebroek dezer dagen eene conferencie gegeven over de runderpest. Even als vele andere reeds hebben aangetoond, deed M. Canoy zien, dat die ziekte niet nieuw was in onze streken en zij in 1775 op eene ontzaglijke manier in den omtrek heerschte in de noordelijke provincieën: van 1769 tot 1770, stierven er in Noord- en Zuid-Holland 162,278 stuks vee, in Vriesland 98,000 stuks; te samen 260,276 stuks, terwijl er 62,353 stuks genezen werden. In onzen omtrek, waar de veestapel op verre na zoo aanzienlijk niet is, was echter de verwoesting betrekkelijk groot.

Bij besluit der permanente Deputatie van den 27 maart 1866, is het getal raadsleden in de gemeente Reckheim te kiezen verdeeld zoo als volgt:

Sectie Reckheim	6 raadsleden.
» Bovenwezeth	2 »
» Daalwezeth	1 »

Sterfgeval.

Men schrijft uit Leiden, 5 april: Heden in den vroegen morgen is op Vreewijk overleden, de hoogleeraar onzer hoogeschool Joannes-Mathias Schraut. Geboren te Amsterdam den 25 maart 1783, mocht hij alzoo den ouderdom van 83 jaren bereiken. Van 1817 tot 1830 bekleedde hij het hoogleeraars-ambt aan de hoogeschool te Gent, en na de gebeurtenissen van laatstgenoemd jaar, werd hij aan de letterkundige fakulteit onzer hoogeschool toegevoegd.

Volgens eene korrespondentie, maakte kapitein d'Huart, welke dood geschoten is, van het belgische gezantschap in Mexico deel als bijzondere mandataris des Konings bij de keizerin.

Hij was gelast, met de keizerin Charlotte, de kwestie van het vaderlijk erfdeel te regelen.

» Eenige dagen voor zijn vertrek, had baron d'Huart te Brussel, naar men verzekert, het volgende gesprek met een zijner vrienden:

— Gij vertrekt naar Mexico, ik wensch er u geluk mede.

— Och, spreek er mij niet van, antwoordde d'Huart, ik ben mistroostig; mijn vader heeft een treurig voorgevoel en hij heeft al gedaan wat hem mogelijk was om mij van die reis terug te houden.

— Welnu, blijf dan te huis; wat verplicht u te vertrekken?

— 't Is eene kwestie van eigenheide, mijn vriend; men zou zeggen dat ik bang ben.

» En de kapitein vertrok; doch het voorgevoel zijns vaders moest maar al te spoedig vervuld worden. Het bericht van zijnen dood werd dingsdag, rond 1 uur, te Brussel aangebracht en generaal Bertin, te Namen, werd onmiddellijk per depeche gelast om deze treurige tijding aan den ouder vader van Frederik d'Huart over te brengen, welke op het kasteel van Villemont, nabij Lutigny woont.

» Gisteren heft Leopold II den ouderdom van 31 jaren bereikt. Z. M. is den 9 april 1835 te Brussel in het paleis geboren. Men weet dat deze verjaardag niet gevierd wordt, overeenkomstig het verlangen door den Koning uitgedrukt, doch dat zijn patroonfeest zal gevierd worden, St-Leopold, den 15 november welke mogelijk een gedenkwaardig tijdstip is; want het beoogt de eerste werken van het kongres van 1830 ter vollediging der grondwet, die den 7 februarij 1831 werd afgekondigd.

» Er was gemeld dat er een ontwerp van huwelijk bestond tusschen den graaf van Vlaanderen en de dochter van prinses Augusta van Saksen-Koburg, geboren Clementina van Orleans. Deze tijding wordt thans gelogenstraft.

» Dingsdag heeft men een persoon aangehouden in de kerk te Scherpenheuvel, welke in eene rustende houding bezig was met stokes van hijn gemaakt waaraan leer kleeft, geld uit den offerblok te halen. Op heeter daad door den koster betrapt, werd hij in verzekerde bewaring gesteld. Na nauwkeurig onderzoek heeft men bevonden dat hij uit verscheidene offerblokken geld moet gehaald hebben, aangezien men muntstukken heeft gevonden, waaraan nog pek was. De pleger is een persoon van Bohemen afkomstig.

» Men schrijft uit Antwerpen dat eene onvoorzichtige moeder, die haar kind in de weg geleghad met een zaggokken in den mond, bij de geburen was gaan kolfijf drinken; maar ongelukkiglijk, toen zij wederkeerde, vond zij haar wichtje versmacht; het doekje was in de keel geschoven. Schoone les voor de moeders.

» Er heeft te Brussel eene nieuwe aanhouding plaats gehad in de zaak der fabricatie en uitgaaf van valsche russische assignaten. De aangehoudenene is nog een Pool. De instruktie wordt vlijtig voortgezet.

» In den loop dezer of der aanstaande maand zal M. Godard te Brussel een opstijging doen met zijn vrachttre ballon *Faigle*. Die ballon heeft 14,000 meters kubiek, 35 meters 72 centimeter hoogte, het hooftje niet inbegrepen, en 29 1/2 in den omtrek. Hij bestaat eene uitgestrektheid van 2,840 meters en weegt wanneer hij vol gas is, 1,496 kilo.

» De dames, die met den Noorderspoorweg in Frankrijk komen, worden aan een nauwkeurig onderzoek onderworpen; vooral is dat het geval met de zoogenaamde chignons. Eene zeer elegante dame had nameijk den baren met 250 ellen kant opgevuld, hetgeen ontlekt werd.

» **Vervolgde zinnmoed.** — De gansche bevolking van Weenen is diep geschokt door het bericht van den zelfmoord door M. Tuzora, diens tegengestuit in twee huwelijken en de drie kinderen uit zijn eerste huwelijk, eene dochter van 19 en twee zonen van 17 en 12 jaren. Op de tafel van het vertrek, waarin de vijf lijkjes werden aangetroffen, vond men een briefje geschreven door den jongsten zoon, hetwelk aldus luidt: » Nadat wij het ongeluk hebben vernomen dat vader heeft getroffen, volgen Louise en Tepi hem vrijwillig in den dood. Karl. » De daad is met vankalkum gepleegd.

Mexiko.

Nieuwe inlichtingen over den aanval van het belgische gezantschap.

De *Ero nouvelle*, van Mexiko, geeft onder dagteekening 10 maart, de volgende nieuwe inlichtingen over den aanval, waarvan het belgische gezantschap op den weg van Mexiko naar Vera-Cruz, het voorwerp is geweest: » Een betreuenswaardig incident, hetwelk

den 4 maart op den weg van Puebla heeft plaats gehad, heeft zondag avond de hoofdstad in ontroering en verslagenheid gedompeld. De dilgencie, welke de leden van het buiten gewone belgische gezantschap, door den Koning der Belgen gezonden, overvoerde, werd aangevallen, een der reizigers werd gedood en drij anderen werden gekwetst.

» In het eerste oogenblik ging men nog verder; men zegde, dat het gansche gezantschap door de baanstroopers opgelicht en in het gebergte gevoerd was. Men bracht het getal der laatste op zestig, en vertelde eindelijk de zaken op eene wijze welke deden denken aan eenen aanslag, onschadelijk tegen de belgische gezanten voorbereid. Toen men de wezenlijkheid der feiten kende waren zij zoo erg niet, doch dezelve zijn nog maar al te droevig.

» De dilgencie was bezet door generaal Foury, M. Marchal, zijn aide-de-camp, den majoor Altwies en twee andere personen. M. de baron d'Huart zat met eenen deustknocht op den *impérial* MM. d'Alcantara en de Darlotot, waren vooruit getrokken, dewijl zij liever te paard reisden.

» Dit rijtuig werd gevolgd door een ander hetwelk bezet was door reizigers vreemd aan het gezantschap. Twee of drij hunner zaten op den *impérial*, nameijk kapitein Turner, van de amerikaan-sche stoomboot *Manhattan*, welke zich naar Vera-Cruz naar zijn vaartweg begaf.

» De beide dilgencieën, in de gewoone voorwaarden rijdende, hadden geen bijzonder gelende. Te Venta de Cordova hadden zij het gebruikelijke mexikaan-sche gleden genomen, hetwelk hen tot aan den ingang van den hollen weg, gezegd Barranca de Juarez, verzegeld had. Aldaar moesten zij een dergelijk detachement van Rio Frio ontmoeten; doch om eene reden welke nog niet is uitgelegd, was dit detachement in vertraging.

» Men beklom de kust welke voor de statie van Rio Frio ligt, toen op den weg een 12tal mannen te voet verschenen, welke den kondukteur bevolen stil te houden.

» M. d'Huart beantwoordde die sommatie met te schieten. De baanstroopers beantwoordden en hij viel morsdood door eenen kogel in het voorhoofd getroffen. Alstoen ontstond er een soort van geregeld gevecht tusschen de andere reizigers en de baanstroopers, welke zich aan de kogels onttrokken door zich achter de dilgencie te verschuilen.

» Toen generaal Foury en zijne medegezellen dit zagen, stapten zij af en besloten de ellendigen met den degen in de vuist te chargeeren. Het was die plotselinge aanval, lijf om lijf, en de aankomst van het tweede rijtuig welke de aanvallers op de vlucht dreef. Zij waren begooenen met de ledereen riemen door te snijden van het zeld hetwelk de bagagieën onverderkt.

» Generaal Foury werd aan het hoofd en den achterbals getroffen; M. Marchal aan den arm, en eindelijk bekam de majoor Altwies drij wonden. Doch dezelve zijn niet gevaarlijk, zoo min als die van generaal Foury. Beide zijn reeds sedert maandag naar de stad kunnen terugkeeren en werden in het paleis gelogerd. Wat M. Marchal betreft, in weerdig zijn toestand met onrus wakkend is, is dezelve zoo gunstig niet. De kogel, dien hij in het boven-gedeelte van den arm bekomen heeft, is er uitgehaald; doch zijne geneezing zal tijd vragen. Hij wordt bij kleine dagreizen in eene draagkoets naar de hoofdstad teruggebracht.

» Zoos, naar wij vermeenen, het nauwkeurig verhaal dier jummerlijke gebeurtenissen, welke niet anders schijnt te zijn, dan eene gewoone pooging tot defstal, vooraf door de baanstroopers uit de nabuurschap beraamd. De gevolgen welke dezelve gehad heeft, en het uitwerkkel dat zij in Europa zal hebben, zullen niet minder betreuenswaardig zijn.

» Nauwelijks was de tijding per telegraaf ontvangen, of de keizer verklaarde, dat hij zich zelven rekening van de zaak en van den toestand der gekwetsten wilde geven. Hij vertrok nderdaad ten 5 ure des namiddags en kwam gisteren ten 5 ure s morgens te Rio Frio. Zijne eerste zorg was door eene bijzondere depeche te melden, dat de wonden der gekwetsten geen gevaar schenen op te leveren. Na een kort oponthoud bij de zieken, heeft Z. M. den weg naar de hoofdstad hernomen, alwaar zij omtrent 2 ure is teruggekeerd.

» Er is een detachement gendarmerie ter vervolging der baanstroopers gezonden, welke men niet wanhoopt te zullen ontdekken.

Turkye.

Konstantinopel, 7 april. De sultan heeft aan Mustapha-pacha bevolen Konstantinopel binnen de 24 uren te verlaten, te redenen dier ongenade zijn niet gekend.